

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของสตรีวัยรุ่นและวัยทำงาน” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ด้วยเทคนิควิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการเป็นสตรีวัยรุ่นและสตรีวัยทำงานกับการเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาเรื่องเพศและทัศนคติในเรื่องเพศ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติในเรื่องเพศกับการเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาเรื่องเพศของสตรีทั้งสองวัย

ทั้งนี้ได้มีการตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านนิตยสารผู้หญิงต่างกัน มักมีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อต่างกัน
2. สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน มักมีทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ต่างกัน
3. ระดับทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลส่วนบุคคล (อายุ การศึกษา ศาสนา ภูมิภาค ที่พักอาศัย รายได้ อาชีพ) การเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากแหล่งหรือสื่อต่างๆ และทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศ โดยดำเนินการวิจัยด้วยการใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจหาภาพรวมของผู้หญิงวัยรุ่นและวัยทำงาน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows (version 10.0) และมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานคือ รั้อยละค่าเฉลี่ย T-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

จากนั้นนำประเด็นที่น่าสนใจมาวิเคราะห์และสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 250 คน แบ่งเป็นผู้หญิงวัยรุ่นหรือวัยกำลังศึกษาอยู่ 125 คน และผู้หญิงวัยทำงาน 125 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 19-21 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีที่พักอาศัยปัจจุบันอยู่ในเขตเมืองกรุงเทพมหานคร พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ มีรายได้เดือนละ 10,001-20,000 บาท และกำลังศึกษาอยู่

ตอนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศ

2.1 การเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศจากสื่อต่างๆ

โดยภาพรวม ผู้หญิงมีการเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศจากสื่อหรือแหล่งข่าวสารต่างๆ ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.51) เมื่อแยกสื่อแต่ละประเภท สื่อที่ผู้หญิงเปิดรับในระดับค่อนข้างมาก คือ นิตยสาร โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อที่เปิดรับในระดับปานกลางคือ เพื่อนฝูง เคเบิลทีวี ภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ วิดีโอหรือวีซีดี การ์ตูน หนังสือ (นวนิยาย, เรื่องเล่า, สารคดี ฯลฯ) ตามลำดับ และสื่อหรือแหล่งที่ผู้หญิงเปิดรับข่าวสารทางเพศน้อยคือ จากพี่น้อง ครูอาจารย์ พ่อแม่ และแพทย์-พยาบาล

2.2 การเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ

ผู้หญิงมีการเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศทั้ง 4 ฉบับ ได้แก่ อิมเมจ แอล คอสโมโพลิแทน และคลีโอ ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.80) นิตยสารที่ผู้หญิงเลือกอ่านมากที่สุด ได้แก่ คลีโอ ร้อยละ 27.6 รองลงมาคือ คอสโมโพลิแทน แอล และอิมเมจตามลำดับ

2.3 วัตถุประสงค์หรือเหตุผลในการเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ

วัตถุประสงค์หรือเหตุผลในการเปิดรับที่ผู้หญิงมีมากที่สุดคือ เพื่อความทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาคือ เพื่อติดตามแฟชั่นการแต่งหน้าหรือแต่งกายใหม่ๆ ร้อยละ 36.8 ส่วนวัตถุประสงค์หรือเหตุผลที่มีน้อยที่สุดคือ เพื่อสร้างจินตนาการ ร้อยละ 6.0

2.4 ระดับความชอบในการอ่านเนื้อหาต่างๆในนิตยสารผู้หญิง

เนื้อหาที่ผู้หญิงเลือกอ่านค่อนข้างมาก ได้แก่ แฟชั่น แต่งหน้า แต่งกาย ข่าวบุคคลสังคม คนดัง และเทคนิคการจูงใจเพศตรงข้าม เนื้อหาที่เลือกอ่านในระดับปานกลางคือ จิตวิทยาทางเพศ คอลัมน์ปัญหาหัวใจ หลากหลายทัศนะทางเพศ ประสบการณ์เรื่องเพศจากบุคคลต่างๆ ถาม-ตอบ ปัญหาทางเพศ เพศศึกษา แบบทดสอบทางเพศ และเทคนิคการร่วมเพศตามลำดับ

2.5 สถานที่ในการอ่านนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ

บ้าน เป็นสถานที่ที่ผู้หญิงนิยมอ่านนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาเป็นสถานที่ใดก็ได้ อ่านได้หมดแล้วแต่สะดวก เช่น บนรถเมล์ ร้านอาหาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 34.0 นอกนั้นนิยมอ่านที่ทำงาน อ่านในสถานที่มิดชิด เช่น ห้องนอนหรือห้องน้ำ และในสถานที่อื่นๆ เช่น ร้านเสริมสวย

2.6 แหล่งได้มาของนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ

ผู้หญิงส่วนใหญ่ซื้อนิตยสารเองตามแผงหนังสือมากที่สุด ร้อยละ 46.8 รองลงมาคือ ยืมเพื่อนมาอ่าน ร้อยละ 13.6 จากพี่, น้องหรือญาติ รับเป็นสมาชิก ของที่ทำงาน และอื่นๆ

2.7 ความเห็นต่อการเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศหรือเรื่องราวทางเพศจากนิตยสารผู้หญิง

ผู้หญิงส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.4 เห็นว่า การเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศเป็นเรื่องไม่ควรปิดบัง และเห็นว่ามีคามจำเป็นในการเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศหรือเรื่องราวทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงประเภทนี้ นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า ทั้งเพศชายและหญิง ควรศึกษาหรือหาประสบการณ์ทางเพศจากการอ่านนิตยสารผู้หญิงประเภทนี้

ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อข้องใจในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศพบว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่ขอคำปรึกษาจากเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 34.8 รองลงมาคือ พ่อแม่ พี่น้อง ชื่อนหนังสือที่มีเรื่องเพศมาอ่านเอง แพทย์พยาบาล สื่อมวลชน สื่อมวลชน เช่น ติดตามอ่านหรือเขียนจดหมายไปถามตามคอลัมน์ตอบปัญหาต่างๆ, จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และจากรายการวิทยุ โทรทัศน์

ตอนที่ 3 ทศนคติที่มีต่อเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์

ทศนคติต่อเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ที่ผู้หญิงส่วนมากเห็นด้วย ได้แก่ ก่อนตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ควรมีการป้องกัน โดยใช้ถุงยางอนามัยหรือยาเม็ดคุมกำเนิด (ค่าเฉลี่ย = 4.45) การหาความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น (ค่าเฉลี่ย = 3.76)

ทศนคติที่ผู้หญิงเห็นด้วยปานกลางได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเองเป็นการผ่อนคลายความเครียดของอารมณ์เพศ (ค่าเฉลี่ย = 3.28) การที่ผู้หญิงเปิดโอกาสให้ผู้ชายเข้ามาใกล้ชิดสนิทสนมแม้ไม่ได้เป็นแฟนกัน เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในสังคมปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย = 3.13) เรื่องเพศเป็นเรื่องที่แสนจะธรรมดา ไม่ใช่เรื่องหยาบโลนที่เราไม่ควรพูดถึงในที่สาธารณะ (ค่าเฉลี่ย = 3.08) การกอดจูบไม่ใช่เรื่องแปลกเพราะเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความรักของคนสองคน (ค่าเฉลี่ย = 3.02) อวัยวะสืบพันธุ์และหน้าที่ของอวัยวะสืบพันธุ์ไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจที่จะกล่าวถึง (ค่าเฉลี่ย = 2.93) การใช้ชีวิตคู่และเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งไม่เสียหาย เพราะทำให้สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ศึกษาอุปนิสัยใจคอว่าเข้ากันได้หรือไม่ (ค่าเฉลี่ย = 2.88) การที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายให้ความสนิทสนมกับผู้ชายก่อนเป็นสิ่งที่กระทำได้ไม่ใช่เรื่องแปลก (ค่าเฉลี่ย = 2.84) และรักร่วมเพศเป็นเรื่องน่ารังเกียจ (ค่าเฉลี่ย = 2.58)

ส่วนข้อความที่ผู้หญิงเห็นด้วยน้อยได้แก่ การทำแท้งเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้อง หากเกิดการผิดพลาดและตั้งครรภ์ขึ้นมาโดยยังไม่พร้อม (ค่าเฉลี่ย = 2.13) การมีเพศสัมพันธ์ในการออกนัดเที่ยวครั้งแรกเป็นเรื่องไม่เสียหาย (ค่าเฉลี่ย = 1.71) การไปเที่ยวและรู้จักคนแปลกหน้าตามสถานบันเทิงยามราตรีและเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไม่เสียหาย หากพอใจซึ่งกันและกัน (ค่าเฉลี่ย = 1.69)

ตอนที่ 4 ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 :สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านนิตยสารผู้หญิงต่างกัน มักมีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อต่างกัน

ในการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า ผู้หญิงวัยรุ่นมีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่าผู้หญิงวัยทำงาน กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-18 ปี เปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่ากลุ่มอายุ 22-24 ปี กลุ่มอายุ 25-30 ปี และกลุ่มอายุ 31-40 ปี ส่วนกลุ่มอายุ 19-21 ปี มีการเปิดรับเนื้อ

หาทางเพศมากกว่ากลุ่มอายุ 25-30 ปี สำหรับสื่อนิยายสารผู้หญิงพบว่า กลุ่มสตรีที่มีอายุต่างกัน เปิดรับเนื้อหาทางเพศไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ เปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไป มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ และกลุ่มพนักงานบริษัท ส่วนกลุ่มอาชีพอื่น ๆ มีการเปิดรับไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ในการอ่านมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อทั่วไป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อนิยายสารผู้หญิง ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อฆ่าเวลาจากการเปิดรับสื่อทั่วไปมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.87) ในขณะที่สื่อนิยายสารผู้หญิง กลุ่มตัวอย่างเปิดรับเพื่อวัตถุประสงค์ด้านความตื่นเต้นเร้าใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.00)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านนิยายสารผู้หญิงต่างกัน มีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปแตกต่างกัน แต่เปิดรับจากสื่อนิยายสารผู้หญิงไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงส่วนหนึ่ง

สมมติฐานที่ 2 : สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน มักมีทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ต่างกัน

ในการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า สถานภาพความเป็นหญิงวัยรุ่นและวัยทำงาน อายุ ระดับการศึกษา ศาสนา ภูมิลำเนา ที่พักอาศัย รายได้ และอาชีพ มีทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 สตรีที่มีสถานภาพต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน มีทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ต่างกันเพียงบางประเด็น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้บางส่วนเท่านั้น

สมมติฐานที่ 3 : ระดับทัศนคติเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ

ในการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า

- ทักษะคิดเรื่องเพศที่ว่า การใช้ชีวิตคู่และมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งไม่เสียหาย เพราะทำให้สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ศึกษาอุปนิสัยใจคอว่าเข้ากันได้หรือไม่ มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .132$
- ทักษะคิดเรื่องเพศที่ว่า รักร่วมเพศเป็นเรื่องน่ารังเกียจ มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .139$
- ทักษะคิดเรื่องเพศที่ว่า การไปเที่ยวและรู้จักคนแปลกหน้าตามสถานบันเทิงยามราตรี และมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไม่เสียหาย หากพอใจซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่ออนิตยสารผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .158$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ระดับทักษะคิดเรื่องเพศเพียงบางประเด็นเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ ประเด็นทักษะคิดทางเพศส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดรับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วนเท่านั้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศและทักษะคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศของสตรีวัยรุ่นและวัยทำงาน” สามารถอภิปรายผลได้ในประเด็นต่อไปนี้

การเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศ

ผู้หญิงวัยรุ่นเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่าผู้หญิงวัยทำงาน แต่สำหรับสื่อประเภทนิตยสารผู้หญิงพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีการเปิดรับไม่แตกต่างกัน

สาเหตุที่ผู้หญิงวัยรุ่นเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่าผู้หญิงวัยทำงาน อาจเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ทั้งทางด้านสภาพร่างกายและจิตใจ เด็กวัยรุ่น

จะมีพัฒนาการทางร่างกายอย่างรวดเร็ว รวมถึงมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังเริ่มให้การสนใจเพศตรงข้าม จึงมักมีการแสดงออกเพื่อเรียกความสนใจจากเพศตรงข้าม และบุคคลทั่วไป (จตุมา เพชรรัตน์, 2541) ด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงเป็นแรงกระตุ้นให้หญิงวัยรุ่นเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปมากกว่าหญิงวัยทำงาน เพราะสื่อทั่วไปนี้หาได้ง่ายและไม่ต้องลงทุนมาก เหมาะสำหรับผู้ที่ยังไม่มีรายได้

ส่วนสื่อวิทยุผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศมีการเปิดรับไม่แตกต่างกัน เนื่องจากว่าการศึกษาคั้งนี้ได้คัดเลือกและเจาะจงแต่ผู้หญิง ที่อยู่ในกลุ่มผู้อ่านเฉพาะนิตยสารผู้หญิง 4 ฉบับนี้เท่านั้น อันได้แก่ แอล คลีโอ คอสโมโพลิแทน และอิมเมจ กลุ่มตัวอย่างจึงไม่มีความแตกต่างในการเปิดรับนิตยสารประเภทนี้

สื่อทั่วไปที่เปิดรับมากที่สุดคือ นิตยสาร รองลงมาคือ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ สาเหตุที่ผู้หญิงเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่อวิทยุมากที่สุด อาจเนื่องมาจากลักษณะและข้อจำกัดของสื่ออื่นๆ จากงานวิจัยของจิตราพร ธรรมสารสุนทร (2538) พบว่า สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งได้แก่ นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่สามารถให้รายละเอียดในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเพศได้ดีกว่าสื่อโทรทัศน์หรือวิทยุ เพราะไม่มีข้อจำกัดในการเซ็นเซอร์มากนัก การนำเสนอเรื่องเพศในสื่อสิ่งพิมพ์จึงชัดเจนกว่า ในขณะที่สื่อโทรทัศน์หรือวิทยุมีลักษณะการรับสารสามารถทำได้พร้อมกันที่หลายๆ คน ทำให้ขาดความเป็นส่วนตัวหรือการใช้จินตนาการเพื่อสร้างความเข้าใจหรือซาบซึ้งกับเนื้อหาอย่างเต็มที่ (ปกรส บุญศรีโรจน์, 2539)

ส่วนแหล่งใกล้ตัวผู้หญิงอันได้แก่ พี่น้อง ครูอาจารย์ และพ่อแม่ ผู้หญิงกลับมีการเปิดรับเนื้อหาทางเพศน้อยกว่า เป็นไปได้ว่า ถึงแม้แนวโน้มการยอมรับเรื่องเพศของผู้หญิงจะมีเพิ่มมากขึ้น แต่ค่านิยมและทัศนคติทางเพศของสังคมไทยก็ยังมีอยู่ สังคมไทยยังมองเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องไม่สมควร ดังนั้นผู้หญิงจึงพอใจที่จะอยู่กับสื่อมวลชนมากกว่าสื่อบุคคล เพราะสื่อมวลชนเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ดี ไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือทางสังคมแก่ผู้รับ ตามที่เมอริลและโลเวนสไตน์ (1971) กล่าวไว้ในเรื่องปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้มีการใช้สื่อ

ผู้หญิงเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศในระดับปานกลาง นิตยสารคลีโอได้รับความนิยมนสูงสุด รองลงมาคือ คอสโมโพลิแทน แอล และอิมเมจตามลำดับ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นหญิงวัยรุ่นถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งกลุ่มผู้อ่านนิตยสารคลีโอ

โอมักเป็นผู้หญิงที่มีช่วงอายุวัยรุ่นตอนปลายจนถึงวัยทำงาน (กนิษฐา พิงวร, 2543) นิตยสารคดีโอจึงเป็นนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศซึ่งกลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงส่วนใหญ่เห็นว่า การเปิดรับนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศเป็นเรื่องไม่ควรปิดบัง รวมทั้งเห็นว่า มีความจำเป็นในการเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศหรือเรื่องราวทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงประเภทนี้ และคิดว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิง ควรศึกษาหรือหาประสบการณ์ทางเพศจากนิตยสารผู้หญิงประเภทนี้เช่นกัน อาจเป็นเพราะนิตยสารเป็นสื่อที่ผู้หญิงเปิดรับมากกว่าสื่ออื่นๆ และมีอิทธิพลต่อผู้หญิง ทั้งนี้เพราะเป็นสื่อที่ทำได้โดยผู้หญิง เพื่อให้ผู้หญิงอ่านและมีเรื่องราวด้วยผู้หญิง ดังนั้นจึงมีบทบาทอย่างสูงมากในการอบรมปลูกฝังผู้หญิงในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะชีวิตส่วนตัวหรือการงาน (อุบลวรรณ ปิติพัฒนะไมซ์, 2532)

วัตถุประสงค์ในการเปิดรับเรื่องเพศ

ส่วนใหญ่ผู้หญิงเปิดรับเพื่อความทันสมัย รองลงมาคือ เพื่อติดตามแฟชั่นการแต่งหน้าหรือแต่งกายใหม่ๆ และเพื่อฆ่าเวลา ซึ่งสอดคล้องกับระดับความชอบในการอ่านเนื้อหาต่างๆ ในนิตยสารผู้หญิง พบว่าเนื้อหาที่ผู้หญิงนิยมอ่านมากที่สุด ได้แก่ แฟชั่น แต่งหน้า แต่งกาย รองลงมาคือ ข่าวบุคคลสังคมคนดัง และเทคนิคการจูงใจเพศตรงข้าม

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงเป็นไปได้ว่า ผู้หญิงต้องการความทันสมัย เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม เพื่อแสวงหาแนวทางข้อแนะนำในการกำหนดอัตลักษณ์ของตนเอง (Identity) ตามทฤษฎีการคาดหวังและใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน นอกจากนี้ก็ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการสังเกตการณ์และติดตามการเคลื่อนไหวต่างๆ จากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้เท่าทันเหตุการณ์และทันสมัย (แมคคอมบ์และเบคเกอร์)

ในขณะที่วัตถุประสงค์เพื่อสร้างจินตนาการกลับไม่ใช่เหตุผลในการเปิดรับ พอๆกับเนื้อหาประเภทนวนิยายทางเพศซึ่งผู้หญิงนิยมอ่านน้อยที่สุด เป็นไปได้ว่า ผู้หญิงยังไม่เปิดรับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศหากมีการนำเสนอใจแง่เกินไปนัก ทั้งที่ผู้หญิงยังมีความอยากรู้ อยากเห็น ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ และสื่อมวลชนสามารถตอบสนองความต้องการในส่วนนี้ได้ดีที่สุดในตัวค่านิยมและทัศนคติของสังคมไทยที่ยังปกปิดในเรื่องเพศ จึงทำให้ผู้หญิงหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติที่มีอยู่แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุลหรือมีความไม่สบายใจที่เรียกว่า Cognitive Dissonance ตามที่แคลปเปอร์กล่าวไว้ในขั้นตอนการเปิดรับสาร

ดังนั้นความสนใจของผู้หญิงส่วนมากจึงมุ่งไปที่แฟชั่น การแต่งหน้า แต่งกาย และข่าวบุคคลสังคมคนดังในนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ ประกอบกับลักษณะของนิตยสารประเภทนี้ นอกจากจะมีเนื้อหาทางเพศที่ค่อนข้างเปิดเผยแล้ว ยังได้รับอิทธิพลในการนำเสนอจากนิตยสารต่างประเทศ เลียนแบบมาทั้งในเรื่องรูปเล่มและวิธีการนำเสนอ เนื้อหาทั่วไปจึงทันสมัย สามารถสนองตอบธรรมชาติของผู้หญิงส่วนใหญ่ที่ชอบเรื่องความสวยงามมากกว่าผู้ชาย ดังที่เมอริลและโลเวนสไตน์กล่าวไว้ว่า มนุษย์ต้องการแสงสว่างและใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ใช้สอยของตนเอง ทั้งเพื่อเสริมสร้างบารมี เพื่อให้ได้รับความสะดวกสบาย หรือเพื่อความบันเทิงสนุกสนาน ซึ่งข่าวสารเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางด้านไหน ก็ล้วนแล้วแต่สามารถหาได้จากสื่อมวลชน

ทัศนคติที่มีต่อเรื่องเพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นด้วยกับทัศนคติที่ว่า ก่อนตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ควรมีการป้องกัน โดยใช้ถุงยางอนามัยหรือยาเม็ดคุมกำเนิด การหาความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ในปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น

ทัศนคติที่ผู้หญิงส่วนมากเห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง เป็นการผ่อนคลายความเครียดของอารมณ์เพศ การที่ผู้หญิงเปิดโอกาสให้ผู้ชายเข้ามาใกล้ชิดสนิทสนมแม้ไม่ได้เป็นแฟนกัน เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในสังคมปัจจุบัน เรื่องเพศเป็นเรื่องที่แสนจะธรรมดา ไม่ใช่เรื่องหยาบโลนที่เราไม่ควรพูดถึงในที่สาธารณะ การกอดจูบไม่ใช่เรื่องแปลกเพราะเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความรักของคนสองคน อวัยวะสืบพันธุ์และหน้าที่ของอวัยวะสืบพันธุ์ ไม่ใช่เรื่องน่ารังเกียจที่จะกล่าวถึง การใช้ชีวิตคู่และเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งไม่เสียหาย เพราะทำให้สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ศึกษาอุปนิสัยใจคอว่าเข้ากันได้หรือไม่ การที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายให้ความสนิทสนมกับผู้ชายก่อนเป็นสิ่งที่กระทำได้ไม่ใช่เรื่องแปลก รักร่วมเพศเป็นเรื่องน่ารังเกียจ

ส่วนทัศนคติที่ผู้หญิงส่วนใหญ่เห็นด้วยน้อย ได้แก่ การทำแท้งเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ถูกต้อง หากเกิดการผิดพลาดและตั้งครรภ์ขึ้นมาโดยยังไม่พร้อม การมีเพศสัมพันธ์ในการออกนัดเที่ยวครั้งแรกเป็นเรื่องไม่เสียหาย การไปเที่ยวและรู้จักคนแปลกหน้าตามสถานบันเทิงยามราตรีและเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไม่เสียหาย หากพอใจซึ่งกันและกัน

โดยสรุป ผู้หญิงเห็นด้วยมากกับทัศนคติในแง่เพศศึกษาทั่วไป เช่น การใช้ถุงยางอนามัย และยาเม็ดคุมกำเนิด การหาความรู้เรื่องเพศ อาจเป็นไปได้ว่า ผู้หญิงได้รับข่าวสารในเรื่องเพศจนเกิดความรู้ความเข้าใจ จึงมีทัศนคติในแง่บวก จากงานวิจัยของพินิจ ผดุงรัตน์ (2523) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อเพศศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย วิชาเอกสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีความรู้เรื่องเพศศึกษามาก จะมีทัศนคติที่ดีต่อเพศศึกษา และสอดคล้องกับแนวคิดของซิมบาโดและเฮบปีเซน (1970) ที่กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบด้านความรู้ความนึกคิด เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็มักมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

ผู้หญิงมีความเห็นปานกลางต่อทัศนคติที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่ เช่น การอยู่ก่อนแต่ง การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง รวมทั้งยังมีความเห็นปานกลางต่อทัศนคติเกี่ยวกับการแสดงออกทางเพศ เช่น การที่ผู้หญิงให้ความสนิทสนมกับผู้ชายก่อน และเรื่องรักร่วมเพศ เป็นไปได้ว่า ผู้หญิงเกิดความไม่แน่ใจว่า ทัศนคติต่างๆดังกล่าวเป็นเรื่องถูกหรือผิดและเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยเปิดรับค่านิยมในเรื่องเพศผ่านสื่อมวลชนทั้งในและนอกประเทศ โดยเฉพาะค่านิยมในเรื่องเพศที่ในสังคมตะวันตกถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา (จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ ,2540) แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งเห็นว่า การแสดงออกในเรื่องเพศยังเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมในสังคมไทย เนื่องจากมองเห็นถึงสภาพปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นตามมา หากมีการแสดงออกในเรื่องเพศอย่างเกินเลย ไม่ว่าจะปัญหาลูกนอกสมรส ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาโรคติดต่อที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์แบบสำส่อน เป็นต้น สังคมไทยจึงเริ่มมีความคิดเห็นต่อเรื่องเพศแบ่งเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่เริ่มคล้อยตาม หรือเห็นด้วยว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ และฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยว่า เรื่องเพศเป็นเรื่องที่สมควรปกปิด ไม่ควรเปิดเผยก่อนถึงเวลาอันควร (จิรอดุลย์ บุญยภักดิ์, 2543) ข้อขัดแย้งที่มีอยู่ในสังคมจึงทำให้ผู้หญิงเกิดความไม่แน่ใจต่อทัศนคติดังกล่าว และแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 : สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านนิตยสารผู้หญิงต่างกัน มีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อต่างกัน

ผลการทดสอบสตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน และ วัตถุประสงค์ในการอ่านนิตยสารผู้หญิงต่างกัน มีการเปิดรับเรื่องเพศจากสื่อทั่วไปและนิตยสารผู้หญิงไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ถึงแม้ผู้หญิงจะมีความแตกต่างในเรื่องอายุ ตำแหน่งหน้าที่การงาน ระดับการศึกษา ฯลฯ ต่างกัน แต่ก็ยังเป็นกลุ่มคนเพศเดียวกัน ที่มีธรรมชาติและความต้องการพื้นฐานคล้ายคลึงกัน ดังนั้นการแสดงออกในเรื่องการสื่อสารจะคล้ายกัน เช่น มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และความชอบในสื่อต่างๆคล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ของเดอเฟลอร์ (1966)

สมมติฐานที่ 2 สตรีที่มีสถานภาพการทำงานต่างกัน ลักษณะทางประชากรต่างกัน มักมีทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ต่างกัน

ผลการทดสอบผู้หญิงวัยรุ่นและวัยทำงานที่มีลักษณะทางประชากรและการทำงานต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น อายุต่างกัน การศึกษาต่างกัน ศาสนาต่างกัน ภูมิลำเนาต่างกัน ที่พักอาศัยต่างกัน รายได้ต่างกัน และอาชีพต่างกัน มีทัศนคติเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์แตกต่างกันในบางประเด็น

ตัวอย่างเช่น หญิงวัยรุ่นเห็นด้วยกับทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ชีวิตคู่อยู่ก่อนแต่งงานมากกว่าหญิงวัยทำงาน โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-18 ปี เห็นด้วยมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มอายุมากกว่า 50 ปีเห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งทัศนคติดังกล่าวเป็นทัศนคติในสังคมของสังคมตะวันตกยุคใหม่

ผลที่ได้สอดคล้องกับทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของผู้รับสารที่ว่า เนื่องจาก “มวลชน” มิใช่กลุ่มคนที่มีลักษณะเหมือนกันทุกประการ หากทว่ามีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้นไม่อาจเป็นเรื่องผลกระทบหรือการเลือกใช้ก็ตาม ย่อมจะสัมพันธ์กับคุณลักษณะและองค์ประกอบต่างๆของผู้รับสาร เช่น อายุ การศึกษา รายได้ ศาสนา ฯลฯ (กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล, 2539) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แมคกีร์ (1966) เชื่อว่า “อายุ” มีผลต่อทัศนคติของบุคคล ผู้ใหญ่มักจะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ซึ่งตรงข้ามกับวัยรุ่นที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงสังคม การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลต่อการสร้างทัศนคติและการมีพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นด้วย

สมมติฐานที่ 3 : ระดับทัศนคติเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ

ในการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า

- ทัศนคติเรื่องเพศที่ว่า การใช้ชีวิตคู่และมีเพศสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งไม่เสียหาย เพราะทำให้สามารถเรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ศึกษาอุปนิสัยใจคอว่าเข้ากันได้หรือไม่ มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .132$
- ทัศนคติเรื่องเพศที่ว่า รักร่วมเพศเป็นเรื่องน่ารังเกียจ มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่อทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .139$
- ทัศนคติเรื่องเพศที่ว่า การไปเที่ยวและรู้จักคนแปลกหน้าตามสถานบันเทิงยามราตรี และมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องไม่เสียหาย หากพอใจซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์เชิงสอดคล้องกับการเปิดรับเนื้อหาทางเพศจากสื่ออนิตยสารผู้หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับที่ $r = .158$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ระดับทัศนคติเรื่องเพศเพียงบางประเด็นเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับเนื้อหาเรื่องเพศจากสื่อ ประเด็นทัศนคติทางเพศส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดรับ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากทัศนคติทั้งสามข้อที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับ จะเห็นว่าเป็นทัศนคติของโลกตะวันตกซึ่งขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมไทย ดังนั้นการเปิดรับจึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติตามความเชื่อเดิม

แต่โดยภาพรวม ระดับทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการเปิดรับ สาเหตุอาจเป็นเพราะผู้หญิงมีทัศนคติเดิมอยู่แล้ว จึงเลือกเปิดรับเฉพาะสิ่งที่ตรงตามทัศนคติที่มีอยู่ สอดคล้องกับแนวคิดของแคลปเปอร์ (1960) เรื่องการเปิดรับสารจากสื่อมวลชนที่มีอยู่ว่า ผู้รับสารมีแนวโน้มที่จะเลือกสนใจข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง โดยมักเลือกตามความคิดเห็นความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ ความเข้าใจ หรือทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นการเปิดรับจึงไม่มีผลกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางเพศ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยที่ศึกษา การเปิดรับข่าวสารจากนิตยสารผู้หญิงและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของสตรีวัยรุ่นและวัยทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้หญิงวัยทำงาน และผู้หญิงวัยรุ่นอย่างละครึ่ง จึงทำให้ผู้หญิงวัยรุ่นที่มีช่วงอายุสั้นอยู่แค่ระหว่าง 15-21 ปี มีจำนวนครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่กลุ่มผู้หญิงวัยทำงานมีช่วงอายุกว้างตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงกระจายไม่ทั่วถึง

อีกประการหนึ่ง การแจกแบบสอบถาม ต้องเลือกเฉพาะผู้อ่านนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาทางเพศ 4 ฉบับ ได้แก่ อิมเมจ แอล คอสโมโพลิแทน และคลีโอ จึงทำให้การแจกแบบสอบถามล่าช้า และกินเวลามาก อีกทั้งเรื่องเพศเป็นเรื่องค่อนข้างน่าอาย ดังนั้นผู้หญิงส่วนใหญ่จึงเกิดความไม่แน่ใจในการตอบข้อมูล และจะตอบในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยสาเหตุและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเรื่องบทบาทของคอลัมน์ที่มีเนื้อหาทางเพศในนิตยสารผู้หญิง
2. หากจะทำการศึกษารองนี้ครั้งต่อไป น่าจะทำการทดสอบกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างกันมากกว่านี้ และกระจายให้ทั่วถึงทุกกลุ่ม
4. ศึกษาบทบาทของนิตยสารที่มีเนื้อหาทางเพศ โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา